

HYPERICUM 8, maart 2009

Natuurontwikkeling?

J.W. Bielen

Op de streeplijst van FLORON kun je met een "9" aangeven, dat een plant uitgezaaid, aangeplant of adventief is. Men vindt het blijkbaar van belang te weten of een plant ergens al dan niet spontaan is verschenen. Het is dikwijls moeilijk of zelfs onmogelijk uit te maken of een zeldzame plant ergens niet opzettelijk is ingebracht. Af en toe zijn er echter voldoende aanwijzingen om een "9" te plaatsen

Ten noorden van Ootmarsum is, in het vroege voorjaar van 2007, tussen de Paardenslenkte en het dal van de Mosbeek de bovenlaag van een slenk in een weiland afgegraven. Van verschillende kanten hebben ons juichende verslagen bereikt over de vele zeldzame soorten, die er in grote aantallen zijn verschenen. We hebben het zelf ook gezien en begripen de vreugde. Dat plezier werd toch wel iets minder, toen wij van Gerben Winkel vernamen dat het laagste deel van het terrein, in april 2008 bezaaid lag met stelen met zaden van *Narthecium ossifragum* (Beenbreek) en met stengels van *Erica tetralix* (Dopheide). Dit waren duidelijk restanten van hooi uit het aangrenzende reservaat van het Dal van de Mosbeek. Blijkbaar heeft men de natuur hier toch een handje willen helpen.

Zoals bekend betreuren wij dat. Waarom niet even afgewacht wat er spontaan zou verschijnen? Daar kunnen we van leren. Zo'n actie heeft wat weg van het zogenaamde resultaatvoetbal. Fraai is het niet, maar op korte termijn gezien, kun je er misschien mee scoren. Wij nemen de bijzondere soorten *Pedicularis sylvatica* (Heidekartelblad), *Parnassia palustris* (Parnassia), *Pinguicula vulgaris* (Vetblad), *Succisa pratensis* (Blauwe knoop), die ons gemeld zijn uit dit gebied wel in onze bestanden op, maar zijn zo vrij daar een "9" aan toe te voegen, zodat de voorgeschiedenis bekend is. Maar wat te doen met *Filago minima* (Dwergviltkruid) en *Potentilla norvegica* (Noorse ganzerik)? Deze zouden volgens ons best spontaan kunnen zijn.

Nog merkwaardiger is een andere vondst van dezelfde waarnemer. In de natuurontwikkeling langs de Rossumerbeek bij de Rossumermeden vond hij een beschadigd pakje, dat pillen leek te bevatten. Bij nadere beschouwing kon hij met enige moeite de namen nitrosaminen en waterstofcyanide lezen. Gerben maakte er een foto van, maar raakte het geheel wijselijk niet aan.

Thuis bekeek hij de digitale foto goed en zag nu dat het een sigarettenpakje was, de korrels waren zaden. Helaas kon hij het pakje met de zaden later niet meer vinden. Wij hebben geprobeerd met behulp van de "Digitale zadenatlas van Nederland" (CAPPERS & al. 2006) door vergelijking met de foto, te achterhalen welke zaden het waren. Helaas is ons dat niet gelukt.

Geert Euverman heeft de foto opgestuurd naar de eerste auteur van bovengenoemde atlas: Prof. Dr. R.T.J. Cappers van het Institute of Archaeology van de Universiteit van Groningen. Deze antwoordde: "Ik vermoed dat het om zaden van een Solanum soort gaat, wellicht Solanum nigrum. Maar om daar zeker van te zijn, zou ik een paar zaden onder de microscoop willen bekijken. Is het een optie dat je wat toestuurt?" Dat laatste kan dus niet.

Foto

Literatuur

CAPPERS, R.T.J., R.M. BEKKER & J.E.A. JANS (2006). Digitale zadenatlas van Nederland.
